

[Schmidt.]

blive staaende paa det primitive, men at vi ogsaa ønsker at kunne naa op til de højere Linier, ogsaa indenfor Danmark? Selvfølgelig kan vi det, vi kan jo sende vore Børn til Tyskland. Men vi er nu en Gang danske Statsborgere, og vi finder, at ogsaa indenfor den Ramme maa der være en Mulighed for os i den Henseende. Vi har — det kan jeg godt sige — været meget overraskede over, at man paa een Gang fra dansk Side var saa villig til at give Studenter med tysk Studentereksamen, som de havde faaet i Tyskland, Adgang til Universitetet; man skulde rigtignok tage Stilling til hvert enkelt Tilfælde, men hvorfor ikke. Derimod, naar vi her indenfor den danske Stat gerne vil have en højere Skole, hvor vi vilde befatte os meget indgaaende med dansk Kultur, saa er vi ikke skikkede til det, men vi maa sende vore Børn til Flensborg eller Nibøl. Det kunde vi ikke forstaa, men vi tog naturligvis, hvad vi fik. Naar der er Villie til det, saa kan jeg ikke indse, hvorfor man ikke kan give os en højere tysk Skole med alle de Rettigheder, som vi kunde ønske i den Retning. Jeg ser her, at det ærede Medlem Hr. Holger Andersen har bedt mig om at benytte min Indflydelse til hos de tyske Myndigheder at virke for, at Bygninger, der tjener dansk Kulturøjemed, med Hensyn til Beskatning behandles paa lignende Maade som her. Det ærede Medlem Hr. Holger Andersen forudsatte, at jeg var rede til det, og det er ogsaa en Selvfølge, at jeg er det, men hvorvidt min Indflydelse naar i den Retning, ved jeg ikke, det skal vi saa se.

Jeg vil endnu en Gang udtale som mit Indtryk, at der dog vel er Mulighed for i en Udvalgsforhandling at komme til et Resultat, og jeg takker endnu en Gang for de Herrers Velvillie.

Holger Andersen: Jeg skal indskrænke mig til nogle ganske faa Bemærkninger i Anledning af de sidste Udtalelser, der er fremkommet dels fra det ærede Medlem Hr. J. P. Nielsen, dels fra det ærede Medlem Hr. Schmidt.

Det ærede Medlem Hr. J. P. Nielsen, der henvendte nogle ganske enkelte Bemærkninger til mig, mente, at naar jeg havde mistet nogen Sympati for den bestaaende Ordning eller dog i alt Fald havde stillet det Spørgsmaal, om man ikke skulde overveje det betimelige i at bygge den tyske Skoleordning i de sønderjydske Landsdele paa Privatskoleformen, saa laa der bagved dette, at man derved

vilde lægge meget større Byrder over paa det paagældende Mindretal. Dette er en Misforstaaelse af det ærede Medlem. Det, der for mig er Motivet til, at dette Spørgsmaal bør tages op til Overvejelse, er, at man derved, saaledes som Forholdene har udviklet sig, kommer til ganske anderledes klare, rene Linier mellem de to folkelige Nationaliteter i de sønderjydske Landsdele. Jeg har jo sagt, at man saa maatte overveje hele Spørgsmaalet om Statstilskuddets Størrelse, og at det finansielle her spiller en betydelig Rolle, er ganske klart; at man i saa Tilfælde ogsaa maatte overveje Spørgsmaalet om at yde visse Bidrag til de nødvendige Skolebygningers Tilvejebringelse etc., det, det ærede Medlem Hr. Schmidt kalder for Realbyrderne, er jo indlysende. Jeg tror heller ikke, at det ærede Medlem Hr. Schmidt har forstaaet mig saaledes, at jeg skulde have ytret en vis Sympati for den Tanke at lægge større Byrder over paa det tyske Mindretal.

Det ærede Medlem Hr. J. P. Nielsen fremsatte endvidere en Række Udtalelser, der tog Sigte paa § 2 i det af det ærede Medlem Hr. Schmidt forelagte Lovforslag, og krævede meget stærkt, at Realeksamen, som giver Adgang til ganske bestemte Statsembeder, kun kunde være dansk og kun kunde tages paa Dansk; deri er jeg enig med det ærede Medlem. Saa talte det ærede Medlem en Del om Studentereksamen, og her forekommer det mig, at han blandede forskellige Begreber sammen. Det er givet, at for saa vidt det blot drejer sig om Studier ved Københavns Universitet eller Studier ved et hvilket som helst europæisk Universitet, er det akademiske Borgebrev et internationalt Certifikat, hvis jeg maa bruge dette Udtryk; man skal i Kraft af et Lands Studentereksamen have Adgang til at studere ved et hvilket som helst Lands Universitet, saaledes er det ogsaa, og saaledes er det ogsaa her. Men naar det drejer sig om at tage Eksamen, til hvilke der er knyttet Adgang til bestemte Statsembeder, bliver Sagen jo ganske anderledes, og saa er det i alt Fald absolut nødvendigt, at man gaar rent individuelt frem. Jeg har forstaaet den højtærede Undervisningsminister saaledes, at det sagskyndige Udvalg, der i Øjeblikket behandler dette Spørgsmaal, og som den højtærede Undervisningsminister har nedsat, netop tager Sigte paa klart at udrede de forskellige Forhold i saa Henseende. Jeg ser, den højtærede Undervisningsminister nikker, saa jeg tror, jeg har opfattet dette rigtigt.

Maa jeg til Slut bemærke til det ærede